

Kurdology-Human Rights Catalogue

2022-2023

College/ Institute	Erbil Technical Administration College	
Department	Business Administration Techniques	
Module Name	Kurdology-Human Rights	
Module Code	KUR101	
Semester	First	
Credits	5	
Module type	Prerequisite ☐	Core ☐ Assist. ☐
Weekly hours	3	
Weekly hours (Theory)	(3)hr Class	(45)hr Workload
Weekly hours (Practical)	(0)hr Class	(0)hr Workload
Lecturer (Theory)	Hawzhen yassen khudhuer	
E-Mail& Mobile NO.	hawzheen.khudhur@epu.edu.iq 07504236581	
Lecturer (Practical)		
E-Mail & Mobile NO.		

Course Book

Course Description	
Course objectives	<ul style="list-style-type: none"> • جه خت كردنه له سهر دانپيدانانی نيودهوئتی به مافه كانی مروڤ. • زياتر جه خت كردنه له سهر پيناسه‌ی ناوه‌روكي مافه كانی مروڤ، نهو مافانه‌ی نه راگه ياندنه جيهانبييه كان سه بارهت به مافه كانی مروڤ راگه ياندراره.. • رهه‌نده كانی دهسته به‌ری مافه كانی مروڤ و پاراستنيان. • ديارى كردن و ناشناكردنى گه له كه مان بهو سته مانى لپى كراوه نه قوناغه كانی جيا جياى ژيانى به شيوه‌ی جينو سايد. • پيناسه‌ی جيندهر و ديارى كردنى تيوه‌ره كانی. <p>* نامانجى نيمه له بابته‌ی كوردوئورجى ناساندن و پيناسكردنى زمانه كه يه به شيوه يه‌كى نه كاديمى.</p> <p>* جه خت كردنه وه بو به ره و پيشبردنى زمانه كه يه بو ناساندنى كلتورى نه ته وه كه مان و ناساندنى به گويى هه موو تاكيك .</p> <p>* ناساندنى نه ده‌بى نه ته وه كه مان كه سامانكي له بن نه هاتوى باب و با پيرا نمان و چه ندين سه ده له پيش نيمه وه، ناساندنيان جيگاي شانازيه بو كورد.</p>
Student's obligation	<p>له سهر قوتابى پنيويسته به شدارى به رده و امميان هه بيت له پرۆسه‌ی وانه گوتنه وه دا ئه ويش به وه لامدانه وه‌ی نهو پرسيارانه‌ی كه له لايهن ماموستاوه ئاراسته يان ده كريت، هه روه‌ها نه نجامدانى (چوار) كويز و پيشكه شكردنى سيمينار و راپورت و چالاكى و نه نجامدانى نهركى ماله وه و تاكيكردنه وه‌ی سمىسته‌رى كوئابى وهرز</p>

<p>Required Learning Materials</p>	<p>بەکارھێنانی (پاوەرپۆینت)، لە رێگەی داتاشۆو، بۆ ناوئیشانە سەرھەکیەکان و سەردێر و پێناسە و پوختە و دەرئەنجامەکان، نیشاندانی کۆرس کەتەلۆگ بۆ بەرچاوی و روونی قوتابیان و ئاشناکردنیان بە وانە کە بۆ پۆلێنکردنی بابەتەکان و راڤە و روونکردنەوی خالە گرنگ و پێویستەکان و وێرای ھێنەنەوی نمونە پێویست لە سەر بابەتەکان. ھەرۆھەا بەکارھێنانی پێنوووسی ماجیک و تەختە سی، بە شەدارپێکردنی قوتابیان لە ھێنەنەوی و نووسینەوی نمونەکاندا. ھاوکات پێدانی سەرچاوی بەکەلک، بۆ ئەوی بتوانرێ لە گەل موحازەرە کە دا ھاوکارێک بێ بۆ روونکردنەوی و گەیانندی بابەتە کە.</p>
<p>Assessment scheme</p>	<p>16% Mid Term (Theory and practical) 4% Quiz 40% Assignment (report, paper, homework, seminar..) 25% final practical 15% final theory</p>
<p>Specific learning outcome:</p>	<p>١- لە دواي تەواوبوونی ئەم کۆرسە چاوەروانی ئەو لە قوتابیان دەکریت کە دەرگایەکی مەعریفی و زانستی بدۆزنەو بۆ تیگەیشتن و دەستخستنی زانیاری لە سەر نەتەو کە مان.</p> <p>٢- تیگەیشتن لە چەمکی مافی مەرۆڤ و ئەو مافانەي کە تاک شایەستە یە تین.</p> <p>٣- شارەزابوون لە سەرچاوە نیشتمانییەکان و ھەکو ماددەکانی دەستور و پەیماننامە ھەریمی و نیودەولەتیەکان.</p> <p>٤- شارەزابوون لە رۆلی دەستەي مافی مەرۆڤ لە ھەریمی کوردستان بۆ بەدیھیتانی مافەکانی تاکي کورد.</p> <p>٥- شارەزابوون لە زمان و کلتوری خۆیان.</p> <p>٦- پەرەپێدان زیاتر بە سامانی کلتوری نەتەو کە مان و بۆزیندوو ھیشتنەوی بۆ نەوێ داھاتوومان.</p> <p>٧- زمان لە ھەموو جیھان پێناسی نەتەو کە یە تی، بۆ بزرنەبوون و بەھیزبوونی زمانە کە پێویستە پەرەي پێدەریت و زمانی ستاندارت بچە سپیندەریت.</p>

Course References:

1. حقوق الانسان تطوره و مضمونه و حمايته، د.رياض عزيز هادي، 2017

2. اليات التنظيم الدولي لحماية حقوق الانسان، طاهر بو جلال، 2013

3. حقوق الانسان، د.ماجد راغب الحلو، دار الجامعة الجديدة، الاسكندرية، 2006.

4- سه ره تايه ك بو تيگه يشتنى هه لى بژاردن/مه حه مه د خورشيد توفيق- هه ولير، 2003.

5- ده ستپيك بو مافه كانى مرؤف له كوردستان- عيراق، د.صلاح محمد عزيز.

6- د.مارف عومهر گول، جينؤ سايدى گه لى كورد، هه ولير، 2010.

1- نوري ياسين هرزاني: مقدمة في الفولكلور الكردي، مطبعة شهيد ازاد

2- فونادحه مه خورشيد، زمانه كوردى (دابه شـبوونى جوگر افيـاى ي نـافـاقـى عه ره بيه، به غداد، 1985.

3- ميژوو زمانى كوردى، و: يوسف ره ئوف عه لى، به غداد، 1984.

4- كامل حه سه ن به سيروكه سانديتر، زاره كورديهه كان، چاپخانه ي انكوى سه لاهه ددين، 19

5- كامل حه سه ن به سير، زاراوه ي كوردى، چاپخانه ي زانكوى

6- محمد معروف فتاح، زمانه وانى، دارالحكمه، 1990.

7- هيمداد حوسين، نه ده بياتى فولكلورى كوردى، هه ولير، 2007.

8- فەرھاد پیرپال، کوردلە دیدی رۆژھەلاتناسە کانبە، چاپخانە شقن،

- موسی محمد خدر، وینە ی
- کوردلە سەرچاوە میژووێیە فارسییە کاند، چاپخانە ی رۆژھەلات، 2011.
- سەلام ناوخۆش، کوردۆلۆجی، چاپخانە ی رۆژھەلات، ھەولێر، 2010.
- دین سەججادی، میژوو ی ئەدەبی کوردی، سنە.
- *گامەران موکری (مەحمەد ئەحمەد تەھا)، ئەدەبی فۆلکلۆری کوردی، بەشی یەکەم، 1984.
- *دکتۆرە (شوکریە رسول ئیبراھیم)، ئەدەبی فۆلکلۆری کوردی، بەشی دووھەم، 1984.
- *دکتۆر مارف خەزەندەر، میژوو ی ئەدەبی کوردی، بەرگی یەکەم، 2010.
- د.عیزەدین مستەفا پەسوول، مەلای جزیری شتێک دەربارە ی ژبان و بەرھەمی، چاپخانە ی (دار الحکمە)، ھەولێر، 1990.
- دکتۆر مارف خەزەندەر، میژوو ی ئەدەبی کوردی، چاپخانە ی (المؤسسە العراقیە للداعیە والطباعیە)، بەغدا، 1984.
- ئەنوەر قادر محەمەد، لیریکی شاعیری گەورە ی کورد (مەولەوی)، چاپخانە ی سەردەم، سلێمانی، 2007.
- د.سالار عەزیز مەحمود، ھزری فەلسەفی لە شیعری مەلای جزیری دا، چاپخانە ی موکریان، ھەولێر، 2014.
- دکتۆر مارف خەزەندەر، دیوانی نالی، چاپخانە ی (دار الحریە للطباعیە)، بەغدا، 1977.
- پ.د.یوسف شەریف سەعید، زمانەوانی، چاپخانە ی رۆژھەلات، ھەولێر، 2011.
- د.شکریە رسول، زمان و ئەدەبی کوردی، مطبوعە جامعە صلاح الدین، 1987.
- رۆژنامە فانی، چاپخانە ی وەزارەتی پەرەدەر، ژمارە (4)، ھەولێر، 2001.
- رفیق حلیمی، شعرو ئەدەبیاتی کوردی، مطبوعە التعلیم العالی، ھەولێر، 1988.
- *د.نەوپرەحمانی حاجی مارف، ریزمانی کوردی، چاپخانە ی کۆری زانیاری عێراق، بەغدا، 1979.
- *دیوانی شاعیر سەلام
- *دیوانی شاعیر گۆران

Course topics (Theory)	Week	Learning Outcome	
<p>مافی مروّف (چەمک و پیتاسە)</p> <p>بنه‌مای یاسای مافی مروّف</p> <p>زمانه‌وانی جوگرافی و نقه‌کانی زمانه‌وانی جوگرافی</p>		یه‌که‌م	
<p>سەرچاوه‌کانی یاسای مافی مروّف - مصادەر قانون حقوق الانسان :</p> <p>یاسا‌کانی مافی مروّف به فه‌رمی خو‌ی له سی سەرچاوه‌ی سەر‌ه‌کیدا ده‌بینیتته‌وه:</p> <p>یه‌که‌م: سەرچاوه‌ی نیوده‌ولته‌تی</p> <p>دووهم : سەرچاوه‌ی نیشتمانی</p> <p>سییه‌م : سەرچاوه‌ی ئاینی</p>		دووهم	
<p>سەرچاوه‌کانی مافی مروّف _ سەرچاوه نیشتمانییه‌کان (ده‌ستور و یاسا‌کان)، سەرچاوه نیوده‌ولته‌تییه‌کان (پیکه‌تنامه و په‌یماننامه نیوده‌ولته‌تییه‌کان).</p> <p>ده‌روازه‌یه‌ک بۆ ناسینی زمان</p>		سییه‌م	
<p>مافی مروّف پاراستنی حکومه‌ته‌کان نییه</p> <p>ئه‌رکه‌کانی زمان</p> <p>-تاییه‌ ته‌ندییه‌کانی زمان</p>		چوارهم	
<p>شوینی په‌یماننامه‌کانی مافی مروّف له یاسا نه‌ته‌وه‌یییه‌کاندا</p>		پینجه‌م	

<p>پۆلئىنكىردنى مافەكانى مرۆف گرىمانهكانى پەيدا بوونى زمان</p>		
<p>جىنۇسايىد و شىۋازەكانى جىنۇسايىد رىكە وتىننامەى قەدەغە كوردن و سزادان لەسەر جىنۇسايىد ئاستەكانى زمان</p>	<p>شەشەم</p>	
<p>جىنۇسايىد دژى مىللەتى كورد ئەنفال و كىمىيا باران_ جىنۇسايىدى ئىزىدىيەكان مافە مەدەنى و سىياسىيەكان مىژۋوى زمانى كوردى دىئالىكتەكانى زمانى كوردى</p>	<p>حەوتەم</p>	
<p>كارىگەرىيەكانى ئەنفال لە پووى (مرۆيى_ ئابورى_ ژىنگەيى) هەلەكانى ناساندنى جىنۇسايىدى كورد (لەسەر ئاستى ناوخۆ و نىودەلەتى) پىناسەى ئەدەب پەخشان و جۆرەكانى ئەدەبى فۆلكلۆر چىرۇك و جۆرەكانى چىرۇك بەكورتى.</p>	<p>هەشتەم</p>	
<p>ژىيانى كۆچبەرى و پەنابەرى رۇژنامەگەرى ژىيانى شاعىران</p>	<p>نۆيەم</p>	